

عوامل مرتبط با افزایش مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ ارزیابی سریع-۴

گزاره‌برگ حاضر توسط مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران تهیه شده است.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است که برای دیده‌بانی وضعیت سلامت، تولید و ترویج به کارگیری شواهد علمی مورد نیاز برنامه‌ریزان و سیاستگذاران سلامت در سطح ملی ایجاد شده است.

تمرکز اصلی فعالیت‌های مؤسسه بر روی نتایج و پیامدهای اقدامات و مداخلات انجام شده در حوزه سلامت است.

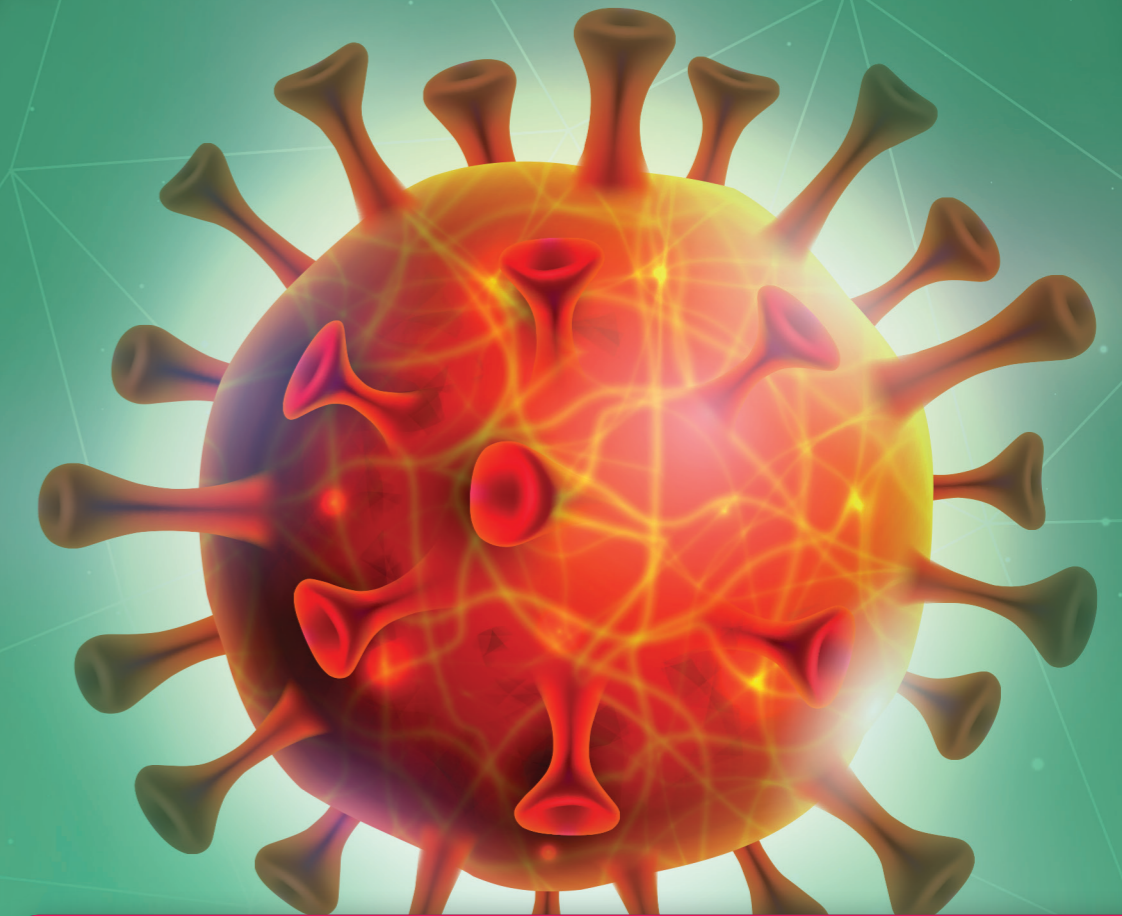
مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران در تلاش است با عمل به رسالت خود به‌عنوان دیده‌بان سلامت کشور با استفاده از همه توان دانشی داخل کشور و به کارگیری ظرفیت‌های بین‌المللی، ضمن پیش‌بینی روندها و رصد شاخص‌های نظام سلامت؛ با استفاده از تجربیات سایر نظام‌های سلامت، مداخلات مؤثر برای اصلاحات در نظام سلامت را طراحی و توصیه کند و در صورت اجرای آنها به ارزیابی و پایش مداخلات می‌پردازد. از سویی به‌عنوان مرجع و مشاور تأمین شواهد علمی تصمیم‌گیران سلامت در کشور و دیده‌بانی منطقه شناخته شده و از این طریق مجربان و متولیان حوزه سلامت را در دستیابی به جامعه سالم یاری می‌کند.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

بلوار کشاورز، خیابان وصال شیرازی،
خیابان بزرگمهر شرقی، پلاک ۷۰

nih.tums.ac.ir

نتیجه گیری

در این گروه از مقالات، بیشترین عوامل همراه با افزایش مرگ‌ومیر ناشی از کووید-۱۹ شامل سن، یافته‌های بالینی و آزمایشگاهی نشان‌دهنده شدت بیماری و ابتلای بیماری‌های زمینه‌ای غیرواگیر بودند. اما عوامل جدیدی شامل میزان تحصیلات و وضعیت تأهل در مطالعه کشور سوئد مطرح شدند. بالاتر بودن مرگ‌ومیر که در افراد مجرد، مطلقه و بیوه نسبت به افراد متأهل می‌تواند نشان‌دهنده اهمیت حمایت‌های خانواده در کاهش مرگ‌ومیر باشد و پایین تر بودن مرگ‌ومیر در افراد با تحصیلات بالاتر نیز بر اهمیت مؤلفه‌های اجتماعی سلامت تأکید دارد. تقریباً می‌توان نتیجه‌گیری نمود عوامل خطر مشخصی در تمام جمعیت‌ها احتمال مرگ و میر متناسب به کووید-۱۹ را افزایش می‌دهند.

منابع

- Zhou F, Yu T, Du R, Fan G, Liu Y, Liu Z, Xiang J, Wang Y, Song B, Gu X, Guan L. Clinical course and risk factors for mortality of adult inpatients with COVID-19 in Wuhan, China: a retrospective cohort study. The Lancet. 2020 Mar 11.
- Incerti D, Rizzo S, Li X, Lindsay L, Yau V, Keebler D, Chia J, Tsai L. Risk factors for mortality among hospitalized patients with COVID-19. medRxiv. 2020 Jan 1.
- Alamdari NM, Afaghi S, Rahimi FS, Tarki FE, Tavana S, Zali A, Fathi M, Besharat S, Bagheri L, Pourmohammadi F, Irvani SS. Mortality Risk Factors among Hospitalized COVID-19 Patients in a Major Referral Center in Iran. The Tohoku Journal of Experimental Medicine. 2020; 252(1):73-84.
- Iftime S, López-Azcona AF, Vicente-Miralles M, Descarrega-Reina R, Hernández-Aguilera A, Riu F, Simó JM, Garrido P, Joven J, Camps J, Castro A. Risk factors associated with mortality in hospitalized patients with SARS-CoV-2 infection. A prospective, longitudinal, unicenter study in Reus, Spain. bioRxiv. 2020 Jan 1.
- Drefahl S, Wallace M, Mussino E, Aradhya S, Kolk M, Brandén M, Malmberg B & Andersson G. A population-based cohort study of socio-demographic risk factors for COVID-19 deaths in Sweden. Nature Communications. 2020 October: 11: 5097.
- Cobre AD, Böger B, Fachi MM, Vilhena RD, Domingos EL, Tonin FS, Pontarolo R. Risk factors associated with delay in diagnosis and mortality in patients with COVID-19 in the city of Rio de Janeiro, Brazil. Ciência & Saúde Coletiva. 2020 Sep 30; 25:4131-40.

مقاله پنجم- مطالعه کوهورت مبتنی بر جمعیت از عوامل خطر اجتماعی-جمعیتی در مرگ ناشی از کووید-۱۹ در سوئد

این مطالعه بر روی داده‌های ثبتی کشور سوئد انجام گرفت. در جمعیت مورد مطالعه شامل ۷,۷۷۵,۰۶۴ نفر با ۱,۱۸۹,۴۸۴ شخص-سال^۱ تحت نظر، ۱۷,۱۸۱ مرگ بر اثر کووید-۱۹ اتفاق افتاد. این مطالعه نشان داد مرگ‌ومیر ناشی از کووید-۱۹ که در هر دو جنس مردان و زنان، در افراد مجرد، مطلقه و بیوه ۲-۱/۵ برابر بیشتر از افراد متأهل بوده است. همچنین براساس نسبت خطر^۲، مرگ‌ومیر در مردان و زنان دارای تحصیلات ابتدایی بالاتر از افراد دارای تحصیلات دانشگاهی بود (مردان ۱/۲۴- زنان ۱/۵۱).

1. Person-years
2. Hazard Ratio (HR)

مقاله ششم- عوامل خطر همراه با تأخیر در تشخیص و مرگ‌ومیر در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ در شهر ریودوژانیرو، برزیل

در این مطالعه‌ی کوهورت گذشته‌نگر، مهمترین عوامل همراه با مرگ با توجه به نسبت شانس عبارت بودند از: جنس مرد ۶/۶۶؛ سن به‌صورتی که در مقایسه با گروه سنی ۳۹-۳۰ سال نسبت شانس در سایر گروه‌های سنی به این صورت بود: ۹۹-۹۰ ساله ۵/۱؛ ۸۰-۸۹ ساله ۳/۱؛ ۷۰-۷۹ ساله ۱/۴؛ ۶۰-۶۹ ساله ۱/۱؛ ۵۰-۵۹ ساله ۱/۰۳؛ ۴۰-۴۹ ساله ۱/۲۱؛ ۲۹-۲۰ ساله ۱/۰۹؛ ۱۹-۱۰ ساله ۲/۲۸+ و ۹- ساله ۰/۵۵+. مدت‌زمان بین شروع علائم و تشخیص بیماری بیش از هشت روز ۳/۵۳ و سکونت در مناطق توسعه اجتماعی پایین ۱/۸۳.

مقاله دوم- عوامل خطر مرتبط با مرگ‌ومیر بیماران بستری مبتلا به کووید-۱۹

در این مطالعه از اطلاعات ۱۳۶۵۸ بیمار بستری مبتلا به کووید-۱۹ از طریق بانک اطلاعاتی الکترونیک سوابق سلامت^۱ ایالات متحده استفاده شده است. در این مطالعه، سن مهمترین عامل پیش‌بینی‌کننده مرگ‌ومیر ناشی از کووید-۱۹ بود. مرگ‌ومیر برای افراد ۸۵ سال ۲۸/۶ درصد، برای ۵۵ سال ۸/۴ درصد و برای افراد ۱۸ سال ۱/۲ درصد بود. همچنین مرگ‌ومیر پیش‌بینی شده در تمام سنین، طی دوره مطالعه از ۲۱/۷ درصد در ماه مارس؛ به ۱۳/۳ درصد در ماه می کاهش یافته است.

1. Electronic Health Record (EHR) Database

مقاله سوم- عوامل خطر مرگ‌ومیر در بیماران بستری مبتلا به کووید-۱۹ در یک مرکز دانشگاهی در ایران (بیمارستان شهید مدرس)

این مطالعه بر روی ۴۵۹ بیمار مبتلا به کووید-۱۹ که از تاریخ ۳۰ ژانویه تا ۵ آوریل ۲۰۲۰ در بیمارستان شهید مدرس بستری شده بودند انجام شد. از این بیماران ۶۳ بیمار فوت شده بودند و ۳۹۶ بیمار ترخیص شدند. در این مطالعه نمایه توده بدنی^۱ بیشتر از ۳۵، ابتلا به سرطان ریه، ابتلا به بیماری مزمن کلیه، نقص ایمنی و دیابت در گروه فوت شده بیشتر مشاهده شد و سابقه استفاده از استاتین در گروه بیماران ترخیص شده بیشتر بود. رگرسیون چندمتغیره مهم‌ترین عوامل همراه افزایش شانس مرگ، با بالاترین نسبت شانس^۲ عبارتند از: سطح CRP ۲/۹۱۵؛ کراتینین ۱/۷۴۰؛ و سن ۱/۰۵۵؛ همچنین بالا بودن منیزیم خون در هنگام پذیرش با کاهش شانس مرگ همراه بود (نسبت شانس ۰/۳۲+).

1. Body Mass Index (BMI)
2. Odds ratio (OR)

مقاله چهارم- عوامل خطر مرتبط با مرگ‌ومیر در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان. یک مطالعه آینده‌نگر، طولی و تک‌مرکزی در شهر رئوس، اسپانیا

این مطالعه بر روی ۱۸۸ بیمار مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان Universitari de Sant Joan، کشور اسپانیا بین ۱۵ مارس ۲۰۲۰ تا ۳۰ آوریل ۲۰۲۰ انجام شده است از مجموع ۱۸۸ بیمار ۴۳ بیمار (۲۲/۹ درصد) فوت شدند. مهمترین علائم و نشانه‌ها همراه با مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ با توجه به نسبت شانس عبارت بودند از: سندرم دیسترس تنفسی حاد ۲۱/۶؛ تب ۳/۰۲؛ و مهمترین عوامل و بیماری‌های زمینه‌ای همراه با مرگ با توجه به نسبت شانس: سرطان ۳/۷؛ جنس مرد ۲/۹؛ دیابت تیپ دو ۲/۴؛ سن ۱/۰۶.

عوامل مرتبط با افزایش مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ ارزیابی سریع-۴

پیام اصلی

● سن افراد مبتلا یکی از اصلی‌ترین عوامل مرتبط با افزایش مرگ ناشی از کووید-۱۹ است و تقریباً در تمام مقالات، سن بالا با افزایش مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ همراهی داشته است و سایر عوامل، یافته‌های بالینی و آزمایشگاهی نشان‌دهنده شدت بیماری، و ابتلای بیماری‌های زمینه‌ای غیرواگیر بودند.

● عوامل جدیدی که در مقالات مطرح شدند شامل میزان تحصیلات و وضعیت تأهل بودند به‌صورتی‌که مرگ‌ومیر در افراد مجرد، مطلقه و بیوه بیشتر از افراد متأهل بوده و در افراد دارای تحصیلات ابتدایی بالاتر از افراد دارای تحصیلات دانشگاهی گزارش شده بود.

بیماری کووید-۱۹ از ابتدای سال ۲۰۲۰ میلادی، ماه‌های ابتدایی سال ۱۳۹۹، کشندگی بیماری تا به‌عنوان همه‌گیری نوپدید از استان هوبئی چین محدودی کاهشی شد اما از اواسط خرداد تاکنون این گزارش شد. هم‌اکنون به‌عنوان یکی از مهمترین بیماری‌های عفونی از نظر بروز و رخداد مرگ تلقی می‌شود. با وجود انجام مداخلات متعدد، بیماران مبتلا به کووید-۱۹ را بررسی کرده‌اند، بروز مرگ ناشی از این همه‌گیری در ایران (مشابه بیشتر کشورها)، همچنان افزایشی است. در این گزاره‌برگ‌های مربوط به ارزیابی سریع علل گزاره‌برگ مهمترین عوامل مرتبط با افزایش مرگ ناشی از کووید-۱۹ ارائه شده است. در ایران، در ارزیابی حاضر ۶ مقاله اصیل بررسی شده است.

مقاله اول- سیر بالینی و عوامل خطر مرگ‌ومیر در بیماران بزرگسال مبتلا به کووید-۱۹ در ووهان، چین: یک مطالعه کوهورت گذشته‌نگر

در این مطالعه کوهورت گذشته‌نگر، همه بیماران بالای ۱۸ سال مبتلا به کووید-۱۹ بستری در بیمارستان‌های جینیانتان و بیمارستان ریه^۱ شهر ووهان کشور چین که تا ۳۱ ژانویه ۲۰۲۰ مرخص شده یا فوت کرده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. ۱۹۱ بیمار (۱۳۵ نفر از بیمارستان جینیانتان و ۵۶ نفر از بیمارستان ریه ووهان) در این مطالعه وارد شدند که از این تعداد ۱۳۷ نفر مرخص شدند و ۵۴ نفر در بیمارستان فوت کردند. در این مطالعه ۹۱ نفر (۴۸ درصد) مبتلا به بیماری زمینه‌ای بودند که شایع‌ترین آن فشارخون ۵۸ درصد (۳۰ درصد بیماران) بود و پس از آن دیابت ۳۶ درصد (۱۹ درصد بیماران) و بیماری عروق کرونر قلب ۱۵ درصد (بیماران دیگر ۸ درصد) بود. رگرسیون چندمتغیره افزایش شانس مرگ در بیمارستان با بالاترین نسبت شانس^۲ عبارتند از: (۱) دی‌دایمر بیشتر از ۱ میکروگرم در میلی‌لیتر در هنگام پذیرش (۱۸/۴۲؛ ۲) نمره بالاتر نمره نارسایی تریبیی ارگان‌ها (سופا)^۳ (۵/۶۵؛ و ۳) سن ۱/۱۰.

1. Jinyintan Hospital and Wuhan Pulmonary Hospital
2. Odds ratio (OR)
3. Sequential Organ Failure Assessment (SOFA)

معرفی گزاره‌برگ

نوشتار تک‌برگ برای ارائه اطلاعات در چارچوبی است که نکات کلیدی در آن برجسته شده است.

در پاسخ به چه پرسش‌هایی تدوین شده است؟

مهمترین عوامل مرتبط با افزایش مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ چیست؟

شامل چه مواردی است؟

در این ارزیابی مقالات منتشر شده در مورد مرگ در بیماران مبتلا به کووید-۱۹ ارزیابی شده است.

شامل چه مواردی نیست؟

در این ارزیابی داده‌های اولیه بررسی نشده است.

فهرست گزاره برگ شامل چه مواردی است؟

- ارزیابی مقالات اصیل؛
- نتیجه‌گیری.

دریافت نسخه الکترونیکی

nihrtums.ac.ir